معاملات رساله‌سی (فقه)

بيك غروش حاكم نصف خرج قونا قدن	١٢ .
قرق التى غروش حاكم خرج مراسله مراسله	٥ . .
حاجى حسنك اوغلينك لرك اشيا وكرك خرج نصف	٤٠ .
	١٠ .
	٨٤
اوجيوز اللى غروشك طرح التقاسات	
اوكوز بابه سندن ايكيوز يكرمى غروشك حاكم نصف خرج قونا قدن	٣ .
يوروك قرسنك تركه نزاعندن خرج	٢٠ .
تطليق ما سندن الناس خرج	١٥ .
	١٠٥
اون سكز [illegible] اوله سكز غروشك منفع	١ . .
جمد [illegible] اولنان نصف خرجى	٢ . .
[illegible] خرج	١
[illegible] خرج قونا قدن	
[illegible] خرج	٢ .
[illegible] سندن	٤ .
[illegible]	١ .
[illegible]	. .
[illegible]	١ .
[illegible] الناس خرج	٢٨
[illegible] سندن خرج	٢٧ .
يوز [illegible] غروش حاكم	. .
ابليك بابه سندن درتيوز يكرمى ايكى بچق غروشك حاكم	١ .
نظام مكتب دفترندن خرج سنه	. .
كشفيه خرجى	٢ .
	٣٥
تطليق دعوا سندن خرج	. .
مازوج زوجه بينلرينه اولان اشيا دعوا سندن	٦ .
دفتر قسمت تاتارخان الناس	٣ .
اعرض لرندن	١ .
	٤٧

٥ يوم الاثنين

٦ يوم الثلاث

٣ يوم الاربعه

٥ يوم جمعه

٦ يوم السبت

٧ يوم الاحد

٨ يوم الاثنين

٩ يوم الثلاث

١٠ يوم الاربعه

١١ يوم الخميس برشى يوق يوم جمعه

١٢ يوم السبت

١٤ يوم الاحد ١٥ يوم الاثنين برشى

١٦ يوم الثلاث

١٧ يوم الاربعه

١٨ ١٩ يوم الخميس يوم جمعه برشى يوق

٢٠ يوم السبت

٢١ يوم الاحد

٢٣ يوم الاثنين

٢٤ يوم الثلثه برشى يوق

يوم الاربعه يوم الخميس برشى يوق

۲۸ یوم جمعه

۲۷ یوم السبت

۲۹ یوم الاحد

قپلجی مراسله سی	٠ ٠ ٠	٨ ٢ ٤
قونشو قریه سندن تتکه بیتری تتنکیه سی	٠	٢ ٠
قاعد اعلا مندن الناخ خرج	٠	١ ٠
ایلیجه صو قریه سندن ... عندن	٠	٦ ٨
باغ ... سندن خرج جت	٠	١ ٠
... عندن خرج مراسله وامضا	٦	٠ ٤
نظام ... سندن خرج	٠	٢ ٥
عجم ... سندن الناخ خرج	٠	٠ ٥
حاجی حسنک اعلام خرجی	٠	٠ ٥
	٠	٢ ١
مجموع محصول صو الخیر	٦	٦ ٨

صو ... تنبیه

جامع کبیر وظیفه سی ... مصطفی

اغا ... کلمه جک خرج اعلام

عجب

مقدما دار السعاده الکبری

مدینه کدوس ده غضنفر اغا جامع شریفنده با برات شریف خطیب اولان حالا مدینه مزبوره

مفتیسی السید سعد الدین بن نعمة الله محاکنده شیخ فانی اسمیله اولدیغندن مدت

واقعه ده بروکنده وکیلی و جمله جماعت مسلمینک منتخبی اولان ارباب السعد السعد

داماد السید حسین افندی ابن احمد نام کمسنه یه فراغ و تفویض ایدرب اولدیغی قبول

ایدرب بو وجهله مجلس شرعده تقریر

[illegible]

1

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي بيّن الحلال والحرام وجعل التعليم
والتعلّم كمال الانام • والصلوة والسلام على
من اوتي حكما وعلما في الكلام المجيد • امر بالدعاء
ربّ زدني علما وعلى اله واصحابه الذين سلكوا مسلكه
في تبليغ الاحكام وعلى من اقتفى اثرهم من التابعين
وتبع التابعين الى يوم القيمة اما بعد هر انسانه علم حالني
بلمك ومقتضاسنجه عمل ايتمك لازمدر • دخي
اعتقاد بابنده وعبادات بابنده لساني توركي اوزره
نيجه رساله تاليف اولنمشدر • خصوصا كه
بركلي محمد افندي رحمة الله رحمة واسعة تاليف
ايتدكي رساله اعتقاداتي وعباداتي جامع اولوب
• عوام خاص انك ايله منتفع اولمشلردر
ولكن معاملات بابنده بيع شرا ده وساير

خصوصده

Süleymaniye [Kütüphanesi]
Hacı Mahmud
2076
Eski Kayıt No

دخي انس حضرتلرندن رضي الله عنه
تعالى عنهدن روايت اولنور بو كيمسنه جمعه
كيجه‌سي بو تسبيحي قرق كره اوقويه
وبانشي سجده‌يه قويوب ... حاجتي
ويلمسه حضرت حق سبحانه وتعالى
وتحبوب حاجتلريني قبول ايدوب
سعادته واصل اوله سبحان العالم الذي
لا يجهل سبحان القدير الذي لا يبخل سبحان البغ
الذي لا يغفل سبحان الحليم الذي

خصوصده ربوادن وفساددن خلاص اولمق
ايچون لساني توركي اوزره بر رساله مشهور
ونمدا اول اولمدي ايسه بونك بر ايله كه بو دخي
زياده مهم اولاندندر زيرا بركمسنه تجارت اوزره
اولوب مسائل شرعيه بلمسه اولى كمسنه البته رباية
غرق اولور • نتكم حضرت علي كرم الله وجهه دن
منقولدركه • من اتجر قبل ان يتفقه فقد ارتطم
في الربوا ثم ارتطم في الربوا • يعني فقه اوكرنمدي
بو فقير حقير پر تقصير عزيمت ايتدمكه معاملات
بابنده لساني توركي اوزره بر رساله جمع ايدمكه
انك ايله عوام ناس منتفع اولوب بو فقير دخي
احياء دين مبينه سعي ايدنلر مسلكنه سلوك
ايدنلره بر مناسبت اولمق ايله يوم حشرده انلر ايله
حشر اولنمغه بر سبب اوله ويوم حشري و
احوال اخرتي فكر ايدنه لازم اولان بودر كه

امورنی عباداتده ومعاملاتده شرع شریفه اویدره لر
العصمة لله وبه التوفیق بو رساله بر مقدمه
ایله اوچ باب وبر خاتمه اوزره ترتیب اولنمشدر
مقدمه سفر احوالی وبازاره کیدوب کلمک احوالی
بیاننده در باب اول بیع شراده فساددن و
کراهتدن صاقنمغک بیاننده در باب ثانی ربوا
دن صاقنمغک بیاننده در باب ثالث مزارعهده
فساددن صاقنمغک بیاننده در خاتمه کسب
خبیث اولنلری بیان ایدر مقدمه سفر مبارک
نسنه در خصوصا کم طلب علم ایچون اوله یاخود
دینی حفظ ایچون اوله نتکم حدیث شریفده
بیورلمشدر من فر بدینه من ارض الی ارض
وان کان شبرا استوجب له الجنة وکان رفیق
ابرهیم ورفیق محمد صلی الله تعالی علیه وسلم یعنی
بر کمسنه دینی صاقلمق ایچون بر ولایتدن بر آخر

ولایته کیتسه نقدر یقین ده اولورسه انک ایچون
جنت واجب اوله دخی حضرت ابرهیم وحضرت
محمد علیهما الصلوة والسلامک یولداشی اوله وتجارت
ایچون اولن سفرده دخی حسن نیت ایله ثوابدن خالی
اولمز زیرا حسن نیت ایله دنیا عملی آخرت عملی اولور
وبرامز نیت ایله آخرت عملی دنیا عملی اولور امدی
تجارت نیت ایله سفره کیدن ایلتوب کتوردکی شیلردن
مسلمانلرن نفع کورمسن قصد ایده وکسب ایله مأمور
اولدیغی جهتدن الله تعالینک امرینه انقیاد ایدوب
تحصیل ایتدکی شیلردن مأمور اولدیغی شیلره صرف
ایتمکه نیت ایده وسفره چقمق مراد ایتدکده
اثنین کونی یاخود خمیس کونی چقمق مناسبدر
دخی ایکی اخری اوچ کون قالدقده چقمق کرکدر
دخی کونک اولنده چقه اویلهدن صکره وایکندودن
صکره چقمیه چقدغی وقتده اونده ایکی رکعت

Eski Kayıt No

نماز قلە دخی بو دعایی اوقیە ● بسم الله آمنت
بالله واعتصمت بالله وتوکلت علی الله ولا حول ولا قوة
الا بالله العلی العظیم ● اللهم انی اعوذ بك من وعثاء
السفر وکآبة المنقلب وسوء المنظر فی الاهل والمال
اللهم انت الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل
والمال اللهم اطو لنا الارض وهون علینا السفر
اللهم زودنی التقوی فاغفر لی ذنبی وجهنی الخیر
اینما توجهت دخی سورۀ قل یا ایها الکافرون دن
معوذتینە دکین اوقیە ● دخی اخوانلە وداعلشەلر
مسافر جقدقدە اهلنە دیە کە استودعکم الله
الذی لا یضیع ودائعه ● و اوتوراق اولان مسافرە
دیە استودع الله تعالی دینك وامانتك وخواتیم
عملك وزودك الله التقوی ووجهك الخیر اینما
توجهت دخی آزدن جوقدن برشی ویرە صدقە
ایدە و طوارە بینمکە شروع ایتدکدە بسم الله دیە

اوزرینه

اوزرینە جقدقدە الحمد لله دیە واندن صکرە بونی
اوقویە بسم الله الرحمن الرحیم سبحان الذی
سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین وانا الی ربنا
لمنقلبون ● زیرا بینمکدە بسم الله اوقنمسە شیطان
اردلشە تغنی ایلە دیو وسوسە ایدە اگر تغنی
ایدە مزسە کذب هذیان سوزلر ایلە وسوسە
ایدە ویولدە اوزرندە کدرکن تسبیح وتهلیل جوق
ایدە یوکسك طغلرە جقدقدە وعجایب غرایب
مطالعە اولدقجە الله تعالی حضرتنك عظمتی قدرتنی
تفکر ایدە کندو حالنی دوشنە و بونی اوقویە ●
ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب
النار ● ابدستندە و نمازندە فرایض سننده
قصور ایتمیە ● دنیا ایچون کشی دیننە نقصان

کتورمك بیوك مصیبتدر • الله تعالی حفظ ایلیه
ولصالح کمسنلر ایله یولداش اوله • وایچلرنده بر عاقل
ودیندار کمسنه، باشچیل ایدب انك سوزن دکلیلر
وطواره طاقتندن زیاده یوکلتمکدن ویمندن
وصویوندن قصور ایتمکدن وباشنه اورمقدن صقنه لر
زیرا حیوانات حقی کافر حقندن کوجدر زیاده
صقنمق لازمدر • قچن بر منزله قونسلر ابتدا
طوارنك علفنی کوره ودخی اوتورمقسوزن
ممکن اولورسه ایکی رکعت نماز قله که ضعفی
ویورغونلغی کیده وبونی اوقویه • اللهم انزلنی
منزلا مبارکا وانت خیر المنزلین • اعوذ بالله
من الاسد والاسود ومن شر والد وما ولد اعوذ
بکلمات الله التامات من شر ما خلق • کوجد

وقتین

وقتن ممکن ایسه ایکی رکعت نماز قله واول مقامك
اهلنه سلام ویرب السلام علینا وعلی عباد
الله الصالحین دیه • زیرا هر مقامك ایچون ملا
ئکه لردن اهلی واردر اول مقامی حفظ ایدرلر
واحتشام ایله کوجیه لر بلکه کجه یاروسندن
صکره کوجه لر وکجه قرانکوسی اولدقده مسافر
بونی اوقویه • یا ارض ربی وربك الله اعوذ بالله
من شرك وشر ما فیك وشر ما دب علیك ومن
شر کل اسود واسد وحیة وعقرب ومن شر
کل ساکن البلد ومن شر والد وما ولد ودخی ضرور شر
کیدیله بله کلب وجك اولمیه بر کویه ویاخود
بر شهره کرسه بونی اوقویه • اللهم انا نسئلك
من خیر هذه القریة وخیر ما فیها ونعوذ بك
من شرها وشر ما فیها • ودخی سفردن اوینه
کلدکده اهلنه واقرباسنه ممکن اولدغی مرتبه

هدیته اهدی ایده • دیمی مؤمن اولوب عاقبتنی فکر
ایدنه لازم اولان بودرکه صباح و اولوب جماعتله
صباح نمازین قلوب ایت کریمه دن و اذکاردن
اوقویه جقلرنی اوقود قدنصکره نفسنی جهالتدن
خلاص ایدوب طریق علمده اولمق ایچون بر استاد
اتخاذ ایدنوب هر کون تعلم علم اوزرینه اوله
هر نیه قادر ایسه عربیاتدن و فقهدن تفسیردن
حدیثدن اوقومغه قادر اولور بونلردن هر
کون صباحده و اخشامده خالی اولمیه زیرا حدیث
شریفده وارد اولمشدر که • من جاء اجله وهو
یطلب العلم لقی الله تعالی ولم یکن بینه وبینه وبین
النبیین الا درجة النبوة • یعنی بر کمسنه نک
اجلی ایرشدکده اول کمسنه علم طلبنده اولسه
دنیادن ایلده گیده که گیده ایله پیغمبرلر بیننده
انجق درجهء نبوت اوله • وعن ابی ذر رضی

الله عنه • قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
یا ابا ذر لان تغدو فتعلم ایة من کتاب الله تعالی
خیر لک من ان تصلی مائة رکعة ولان تغدو فتعلم
بابا من العلم عمل به اولم یعمل خیر لک من ان
تصلی الف رکعة • یعنی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم ابا ذره ایچون خطاب ایدوب بیوردیکه
یا ابا ذر صباحه داخل اولوب کتاب اللهدن بر ایت
اوکرنمک سنون ایچون یوز رکعت نماز قلمقدن
خیرلودر دیدی • دیمی صباحه داخل اولوب
علمدن بر باب اوکرنمک انکله عمل اولنسون
گرک اولنمسون سنون ایچون بیک رکعت
نماز قلمقدن خیرلودر دیدی • بوندن صکره اهل
سوق بازاره گیده ولکن بازاره گیدنجه گیجرک
گیده او بینه گلدکده اوگجه دونه زیرا خبرده

وارد اولمشدر که شر البقاع الاسواق وشر
اهلها اولهم دخولا واخرهم خروجا یعنی
مکانلرڭ شرلیسی بازاردر واهلنڭ شرلیسی
اول واروب صکره چقاندر دخی شرندن وفتنه
سندن تعوذ ایدوب کردکی وقتده بونی اوقویه
اللهم انی اعوذ بك من شر هذه السوق ومن الكفر
والفسوق وبازارده اوتوردقجه تهلیل وتمجید
چوق ایدوب وچوق استغفار ایده مالایعنی ایله
وکوڭلنی اویناتمق ایله غافل اولانی اویارمق
ایچون بعض نمازنده استغفار ایدوب ذکر
ایده زیرا خبرده وارد اولمشدر که
بازارده برکسنه استغفار ایتسه بازار
اهلنڭ عددی قدر الله تعالی جل شانه
مغفرت ایده یعنی کناهلرینی بازارلغنه دخی

وارد

وارد اولمشدر که برکسنه بازاره داخل اولدقده
بونی اوقویه لا اله الا الله وحده لا شریك له
له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت
بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر
انکیچون بك حسنه یازیله ابن عمر وسالم ابن
عبد الله ومحمد ابن واسع وبونلرڭ غیری بازاره
وارورلر ایدیکه بو ذکری دیوب فضیلتنه نائل
اولمق ایچون واندن صکره وقتدن اول
ابدست الوب حاضر اوله که اذانی ایشیدکی ترك
جامعه واره زیرا افتتاح تکبیرنڭ ثوابنه
دنیا ودنیاده اولان شیلر مقابل اولمز جامعه
دعا وثنا تمام اولدقده چقه که دنیا اخرت
تحصیلنه مانع اولمیه واخرتنی دنیای فانیه
تبدیل ایدنلردن اولمیه عصمنا الله تعالی
عن الخسران ورزقنا [illegible] والغفران

باب اول بیع شراده فساددن وکراهتدن صاقنمه نڭ
بیاننده دربلکل که رب الارباب ومسبب الاسباب
الله تعالی حضرت جل شانه آخرتی ثواب ایچون وعقاب
ایچون اوقلدی لکن بلوب چالشمق یالکز آخرت
دخی یالکز دنیا ایچون اولمق اولمز بلکه آخرت
ایچون اوله • دنیایی آکا وسیله قیله دنیا آخرته
وسیله اولمسی آنکله اولورکه دنیا طلبنده
آداب شرع اوزره حرکت ایده • زیرا آداب شرع
اوزره حرکت ایتمسه حرامدن وکراهتدن
فسادندن خالی اولمز • ایمدی بلمک کرکدرکه بیع
شرا نقد ایله ده اولور ویریشیله ده اولور •
اکر زمان معین اولورسه اما اجل معلوم اولمسه
بیع کلمسنه بیع کبی واخرهمانه بیع کبی بو اصل
مجهول اجل ایله بیع حرنقددو ... فاسد
اولور • اما بیع شرا اجل ذکر اولنمزسه بن مطلق

اولسه

8

اولسه ده بهاسی بو وقتلردن بر یل اجل ویرسه
بیعده صحیح اولور بو وقتلرده تاجلده صحیح
اولور نقدر معلوم اولمزسه زیرا دینی
تأجیل ایدب زمان ویرمکده ازاجق جهالت
ضرر ویرمز دخی اهل تجارت اولن تجارتنده
یکرمی یدی آفتدن صقنه اولکیسی بودرکه تجارتنده
حریص اوزره اولمیه که اول حرص نور ورعی
سوندرمیه زیرا الله تعالینک تقدیر ایتدکی
رزقی حارص حرصی چکوب کتورمز بلکه الله
تعالینک امرینه اطاعت ایتمک ایله الله تعالی
حضرت نعمتی احسانی زیاده ایدر • ایمدی
تجارتنده الله تعالی یه متوکل اولوب رزقی
فضل الله تعالیدن کوره ایکنجیسی بودرکه
الدغی نسنه یی ذم ایتمیه وصاتدغی نسنه یی مدح
ایتمیه اکر سویلدکی نسنه لر خلاف ایسه کذب ایتمش اولور

اول سوز ایله مشتری الاحق اولورسه مشتری یه
ظلم ایتمش اولور کندی ظالمندن اولور مشتری
قبول ایتمزسه کذب گناهی اوزرنده قالور ● دخی
مروتسزلك ایتمش اولور ● واگر سویلدکی سوزلر
کرچك اولورسه هذیان وما لا یعنی سویلمش
اولور ● هر بر سوز ایچون قیامت کوننده محاسب
اولور ● مکر کیم مشترینك بلمدکی صفتلر اولمش
اوله اول صفتلری مشتری یه بلدرمك ایچون
سویلسه اول صرف و بر مرحددن تجاوز ایتمزسه
اوچنجسی بودرکه متاعنه رواج ویرمك ایچون
صادقا کاذبا اندا یمینه زیرا کاذبا ایدرسه یمین
غموس ایتمش اولور ● یعنی بالجمله گناهی طالوب
گناه کبائر ایشلمش اولور نعوذ بالله ثم نعوذ
بالله ● واگر صادقا یمین ایدرسه ادبسزلك
ایتمش اولور زیرا الله تعالی نك اسم شریفنه الحق

اولن

اولن دنیای قصد ایتمش اولور ● مؤمن اولوب
آخرته اعتقادی ایدوب آخرتی کوزه دنه لایق دکلدر
دوردنجسی بودرکه مسائل شرعیه عالم اولمق
سوزین بازاره الم و صاتم ایتمه زیرا موضع
غفلتدر ففیه ومتقی اولوب نفعنی وضررنی
بلمك کرکدر آفات سوقدن قورتله **بشنجسی**
بودرکه صاتدغی شینك عیبنی صاقلمیه بلکه
هر نه قدر عیبی وارایسه مشتری یه بلدره دخی
بر کمسنك بر منسنه بیع اولنسه اول کمسنه اتك
عیبنی بلسه مشتری بلمسه مشتری یه اول
عیبنی بلدره بر کمسنه احیوز درهم بردوه
صاتدی ● واثله ابن الاسقع دخی یاننده حاضر
ایدی مشتری دوه الوب کتدکده اردینجه چاغردی
ایتدکی بو دوه بو یوك ایچنمی الدك اتك ایچنمی
الورسن بوك ایچون الورم دیدی واثله دیدیکی

بونك عيبي واردر طباني دلوكدر ديدي
كرو دوندردي صوكنده صاتن بوني درهمدن
كجدي . ديديكه بنم بيعمي فساده ويردن واثله .
ديديكه بن رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمه
مبايعه ايتدك هر بر مسلم ايچون نصح اوزرينه
اولمغه بوني نه نه تاجرلرينه ايشلمك كوچ
كلور . ولكن ايكي نسنه واردر اني بلسلر آسان
اولور . بري بوكه تلبيس ترويج رزقي زياده ايتمز
بلكه الله تعالى بركاتني كيدرر وبردن هلاك
ايدر . حرصوز المق ايله ياخود ظلمه المق ايله
ياتمق ايله يا غرق اولمق ايله ايكنجيسي بودركه
آخرتي دنيايه صاتمش اولور . عاقل اولن فاني
اولوب مظالم اوزاري قالن دنيايي باقي ابدي
اولن آخرتك نعمتلري اوزرينه اختيار ايتمز
اللهم احفظنا تنبيه خيانتده صاقنه صاتنجي

10

نسنه نك ايچنه بعض نسنه لر قتمق ايله شويله
كمسنه كبي كه سوده صو قاتردي بر كون بر سيل
كلدي صغرلريني اولدردي بر كوجك قرجغزي
وار ايدي ديديكه باباسنك قتدغي صولر جمع
اولدي ده ايتكلريمزي الدي كتدي . دخي
كيلده وطارتوده واراشونده اكسك ايتمك
مقدارده خيانتدندر بونك حقنده وعيد
شديد واردركه الله تعالى حضرت جل شانه
ويل للمطففين سوره سنده زياده تخفيف
ايله بيورب قيامت كوننده مبعوث اولمغي
انكار ايدن كافرلرك صفتي اولدغنه اشارت
بيورمشدر . تنبيه بودركه زياده بهالو صاتوب
بر كمسنه الدامقدن صاقنه حكايه ده واردر
نقل اولنمشدركه يونس بن عبيد ترقاج حله سي
وار ايدي كمي بوز درهملك كمي ايكي يوز درهملك

جامعه کتدکده قرنداشی اوغلنی دکاننده قودی
بر اعرابی کلدی ایکیوز درهملک بهاسی اولان حله یی
درتیوز درهمه الدی یونس دخی جامعدن چقدقده
قرنداشیله راست کلدی حله یی کوردی نه اولدیغن بلدی
دیدکه بو حله یی الدن اعرابی دیدی درتیوز درهمه
الدم یونس دیدکه بونک ایکی یوز درهمدن زیاده
ایتمز کرودوندر صاحبنه ویر اعرابی دیدی بزم
ولایتمزده بش یوز درهم ایدر بن بوکا راضیم
یونس دیدکه النصح فی الدین خیر من الدنیا وما
فیها دیندردی دکانه کتوردی ایکیوز درهمی
کرو ویردی قرنداشی اوغلنه عتاب ایدوب الله
تعالیدن قورقمزسن نصحی ترک ایدرسن دیو
سویلدی قرنداشی اوغلی دخی کندی رضاسیله
ویردی دیو عذر ایلدی سکنجی بودرکه
مغبون اولوب الدانمقدن صقنه زیرا مغبون

اولن

اولن دنیاده خلق فتنده محموده کلدر و
اخرتده کندو ایچون ثوابده بوقدر نیت
بولنمادیغیچون سلف صالحین الوب صاتمقده
زیاده بصیرت اوزره اولوب ازه جوق شی
فوت ایتمزلردی هبه وصدقه ایتدکلرنده
جوق نسنه ویررلردی دیرلردیکه هبه وصدقه
الله تعالینک رضاسیچون اولور الله تعالی
حضرتنه احسان ایدر اما مغبونک الدانمسی
بصیرتی اولمدیغندندر بر نفع حاصل اولمز
انکچون الیجی یاخود صاتیجی فقیر اولسه اوجوزجه
ویرسه یاخود بهالوجه السه صدقه نیتیله
اولضرر ویرسه بلکه ثواب حاصل اولور
طقوزنجی بخشدن صقنه یعنی بایع الله متاعنک
عیبنه کوره بهاسن بولمشکن کندی ارتوروب
الموب ایچون دکل بلکه بهالندرمق ایچون

بو دخی حرام فعلدر اوننجی استیام علی سوم
اخیه یعنی بایع ایله مشتری راضی اولوب
عقد بغلشمش ایکن برسی دخی گلوب آنی المق
مراد ایدوب کندو المغه سعی مشترینک الندن
چقرمق مراد ایلسه بو فعل مکروهدر اون برنجی
بودرکه مجلسده و مجلسدن صکره بایعنی مجبر
قلوب اقاله مراد ایدرسه اقاله ایدوب بیع فسخ
اتمکه راضی اوله اون ایکنجی بودرکه اداسی ممکن
ایکن الدیغی شیئک بهاسنی گجدرمیه زیرا ثمنی تأخیر
اذی و ظلمدر صقنمق گرکدر اون اوچنجی بودرکه
الاجقلیسی چارهسز فقیر اولنجه صقنمیه زیرا
حدیث شریفده وارد اولمشدرکه الاجقلیسنه
وسعت ویرنسه هر برکوننه صدقه ثوابی
اولور اون دردنجی بودرکه احوالی نقودده اهمال
اتمیه النجه زیوفدن صقنه دخی ویرنجهده

زیوفنی

12

زیوفنی ویرمکدن صقنه زیرا زیوف اقچه ویرسه
الن بلمسه النده ظلم اتمش اولور الن بلسه ویرسه
ینه ناسه ضرردن خالی اولمز زیرا انی الن برکمسه
الدایوب ویرمهدن خالی اولمز بو حال اوزره گیدر اول
زیوف اقچه باقی اولدقچه فسادی عام اولوب کندید
نصکره دخی خلقه ضرر اولمقدن خالی اولمز فطوبی
لمن یموت و یموت ذنوبه وویل لمن یموت و یبقی
بعده ذنوبه انکیچون بعض سلفدن نقل اولنمشدرکه
انفاق درهم واحد من الزیوف اشد من سرقة
مائة درهم من الجیاد • زیرا زیوف درهمی ویرلمق
معصیتدرکه منقضیدر • اما بر زیوف درهم
انفاق معصیة مستمرهدر • اول زیوف درهم
خلقک الندهدور ایدنجه خلقه ضرردن خالی اولمز
و کندینه گناه اولمقدن خالی اولمز اما اول زیوف
اول درهم الوب بر آخر گوسترنه قاتوب بر آلت یا بدرسه

خلقك ما بيننده دور ايتمكدك قورتلسونده خلق ضررندن
خالی اولسون ایچون انك ضرری یوقدر بلکی ثوابی
واردر اون بشنجیسی بودر که بوجی جوق ایتمکدن
صقنه احتیاج اولوب بورج ایتمک لازم کلورسه
اودمك نیتنی ایله زیرا حدیث شریفده وارد اولمشدر
که من ادان دینا وهو ینوی قضاءه وکل به ملئكة
یحفظونه ویدعون له حتی یقضیه یعنی کمسنه بر
اودمك نیتنی ایله بورج ایتسه اکا ملئکه موکل
اولهلر که انی حفظ ایدب وانکیچون دعا ایدلر تا که
اول بورجی اودینه دکین اون التنجیسی بودر که
تجارتنده ربوادن و ربوایه مشابه قرضده
جر نفع ایتمکدن صقنه ربوانك تفصیلی کتابنك بابی
ربواده کلور ان شاء الله تعالی اون یدنجیسی
بودر که ظالمدن یاخود سارقدن یاخود مال
غنیمتده خیانت ایدن کمسنه دن بر شی اشترا
ایتمکدن

ایتمکدن صقنه اون سکزنجی بودر که طشره دن کلن
نسنه قرشولیوب المیه زیرا بونده اهل بلدن اختیاجی
وار ایکن المق اهل بلده ضرر اولمش اولور الدین
النصیحة مقتضاسنی ترك ایتمش اولور مسلمانلرم
دین کمسنه لره لایق کلدر اون طقوزنجی بودر که بر تولق
ایله برمنده اولوبده تولوغنی بیچوق بطمان یاخود
بر بطمان طوتمق بیع فاسددر اما تولوق ایله نه
دار تارده صوکنده بوشلدب تولغتنك اغرلغی
کبروصندرسه لر جائز یاخود ایچنده کی
نسنه دن عد ایدب بتوی هر قسنی بار سونلر
بارشوب السلر جائز یکرمنجی بودر که اتمکجیه
بر مقدار اقچه ویروبده دیسه که بو اقچه به عوقده
اتمک اشترا ایتدم هر کون لازم اوله قچه ویرده سه
عقد فاسد اولور مکروهدر اما اقچه ویروبده
بلك سوزین هر کون بیچوق بطمان یاخود بر بطمان

آلسه اتمکون بهاسی بلو اولسه جائز اولور زیرا بیع صورتنده
آلدیغی زمانده منعقد اولور آلدیغی زمانده ایسه مبیع
واکا بهاسی معلومدر بیع صحیح اولور یکرمی بشنجی
بودرکه بقالدن بعض نسنه لر آلسه عقد صحیح اتمز سرین
فیسانه ثمن اتمک سرین بربخه زمانده نصکره حساب
کورسه بودخی جائز دکلدر انجق بهاسی معلوم
ومتعین اولانده جائز اولور اتا واتمک کبی اما دی
بهاسی متعین اولمیانلردخی آلدیغی وقتده بهاسنی
تعیین اتمک کرکدر بیع بالتعاطی طریقی ایله جائز اوله
یکرمی التنجی بودرکه ناسك وحیواناتك ییجکلرندن
برنسنه آلمیه بهالنسونده صاتمیه دیو زیرا احتکاردر
والمحتکر ملعون لعنت اولنان محتکر اولمسنه درکه
ولایتده ییور منسنه کلده ای آلدکه بهالنسونده
صاتیم دیو اما کندی آخر ولایتدن کتورسه یاخود
عقارندن حاصل اولسه لعنت اولان محتکر اولمان

آله وقبض ایده صکره لزول نقدی اجل معینه بیع مسئله
حفظی واجب اولنلردر • زیرا بعض کمسنه قرض بغدای
الور صاحب طلب اتدکده ویره مزده ویرسه اقچه
ایله اونرنکه بغدای وادیه صاتون الور یکرمی
یدنجی بودرکه کیله لنن طارلالان وصایلدن
نسنه لری المشتری اولن بودخی تکورا اولجه
وطارنه دخی صایه که اکل اتمسی وبیع اتمسی
حلال اوله • زیرا زیاده اولمق احتمالی اولور
زیاده سی بایعک در غیرنده النده تصرف
جائز دکلدر • اما بعد البیع مشترینك حضورنده
کیله لنسه یا طارتلسه یا صایلسه کفایت ایدر بیعدن
اول اولنه اعتبار یوقدر نقد مشترینك حضورنده
اولورسه • دخی بونلری مجازفه قرارلمیه اشترا اتسه
اولچمك وطارتمق وصایمق لازم دکلدر ارشول
لناذ ننده ارشونله اشترا اتسه بودخی تکرار

اردشونلکه حاجت یوقدر الا مکرکه هر بر اردشونه
اقچه تعیین ایتمش اوله اول زمانده مشتری تکرار
اردشونلرده اقچه تصرف ایتمک جائز دکلدر یکری
یدنجی بودرکه منقولاتی اولوبده عقار اولمیان نسنه‌یی
اشترا ایتسه قبض ایتمکسوزین بیع ایتمک جائز دکل اما
ثمنده تصرف قبض ایتمکسوزین جائزدر ثمنده کرک
تعیین ایله معین اولسون کرک اولمسون حتی بر قاج
اقچه یاخود بر کیله بغدایه بر متاع صاتسه اقچه‌نک
یاخود بغدایک بدلنه بر آخر نسنه آلسه جائز اولور

فصل بلکل که صحیح اولمیان بیع ایکی قسمدر
اولکیسی بیع باطلدر ایکنجیسی بیع فاسددر بیع باطل
اولدرکه اصلی ایله ده وصفی ایله ده صحیح اولمیه
دخی اصلا ملک افاده ایتمز قانی و مردار اولمش
اتی صاتمق کبی دخی حالا موجود اولمیان نسنه‌یی
صاتمق کبی بر کمسنه حالا موجود اولمیان قوزیی

ویاخود قوزیی صاتسه بیع باطل اولور دخی بر کیله
بغدایی صاتسه کندی ملکنده صاتدیغی وقتده
بغدایی اولمسه بیننده باطل اولور اما ملکنده
بغدایی اولسه ولکن دیدکی قدر اولمسه بولنانده
بیع فاسد اولور معدومده باطل اولور
دخی کمسنه بیع باطل ایله بیع اولنان نسنه‌یی قبض
ایتسه بعضلر قتنده امانت اولور تعدی‌سز
هلاک اولسه ضامن اولمز و بعض آخر قتنده
قیمتی ضامن اولور مطلق هلاک اولمق ایله بیع
فاسد اولدرکه اصلی ایله صحیح اولور وصفی ایله
صحیح اولمز ملک افاده ایدر قبض ایتدکده نصکره ولکن
علی وجه الطیب اولمز بل علی وجه الخبیث اولور
انکچون دیمشلردر که مشتری بیع فاسد ایله الدیغی
نسنه‌دن تصرف حلال اولمز بلکه بایعدن و مشتریدن
هر برینه عقدی فسخ ایتمک واجبدر فسادی

دفع ایچون اما بایع ایله مشتری بیع فسخ بلکه
مشتری شراء فاسد ایتدکی نسنه‌یی عقد صحیح ایله
بر آخره صاتسه صکره‌کی بیع نافذ اولور شراء فا
فاسد ایله مشتری اولان بایعه قیمتی ادا ایدر
بیع فاسد ایله بیع ایدن ثمن ایله فائده ایتسه اول
قزندیغی فائده بایعه طیب اولور اما مشتری شراء
فاسد ایله اشترا ایتدکی نسنه‌دن فائده ایتسه
اول قزندیغی فائده مشتری‌یه طیب اولمز بلکه اول
فائده‌یی تصدق ایده • سؤال شرط که عقد اقتضا ایتمیه
دخی بایع ایله مشتریدن برینه یاخود مبیعه نفع
اولسه اول شرط ایله بیع فاسد اولور • بر آدم
بر قولی صاتسه مشتری اولانی آزاد ایتمک شرطیله
یاخود بر اوی صاتسه بایع ایچنده بر آی طورمق
شرطیله یاخود بایع صندوغی بزی بچمک شرطیله
بونلرن جمیعی بیع فاسد اولور بیعی فاسدلر

دخی

کویلک بغداسنده‌ن ویرمک اوزره سلم صحیح اولمز
دخی حین عقددن اجل نهایتنه دکین باقی اولمیان
نسنه‌لره سلم ایتمک جائز دکل قبضدن اول رأس
مالده سلم ایتدوکی مثلنده تصرف ایتمک سزین
جائز اولمز • بر درهمی بر کیله بغدایه سلم ایتسه اول
درهمی قبض ایتمزدن بر نسنه‌یه الیشسه یاخود
اجلی کلدکده بغدایه بر نسنه الیشسه جائز اولمز
قاعده هر بر نسنه‌که مثلیات اولوب وهلاک
ایدیجک مثلی ایله مضمون اوله قیمت ایله مضمون
اولمیه مکیلات وموزونات وعددی متقاربات
کبی انی قرض المق جائز وهر بر نسنه‌که مثلیات
اولمیه هلاک ایدیجک مثلی ایله مضمون اولمیه
قیمتی ایله مضمون اوله قرض جائز اولمز حتی
بر کمسنه بر عبدی یاخود بر حیوانی قرض الوب
بوزجنی ویرسه قیمتی ضامن اولور زیرا قرض

فاسد قبض ایله مالك افاده ایدر اویله اولنجه خرج
ایدوب هلاك ایتمكله قیمتنی ضامن اولور بیع فاسدده كه
كبی قاضیخانده ذكر اولنمشدر كه اوپی قرض المق
كیله و وزن ایله جائز اولور دخی اتمكی قرض المق جائز اولور
وزنا عددا امام محمد قتنده ایجوق وزنا جائز اولور
امام یوسف قتنده و فتوی امام یوسف قولی اوزره
در فصل ربوادن صقنمه‌نك بیانندر معلوم
اولسونكه الله سبحانه وتعالی ربایی حرام قلمشدر
نه زیاده تشدید و تهدید ایله برنجه مواضعده
حرمتنی بیان بیورمشدر كه اعوذ بالله من
الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم الذین
یاكلون الربوا لا یقومون الا كما یقوم الذی یتخبطه
الشیطان من المس یعنی شول كمسنه‌لر كه ربوا مالن ییلر
قبورلرندن طوریلر الا مصروع اولوب جن طوتمش
كبی طوره‌لر بونلری جن طوتمش كبی یقلوب

دوشلری

17

دوشمه‌لری عقللرنده خلل اولدیغندندر بلكه
الله تعالینك جل شانه بونلرڭ قرنینی زیاده
بیوك قلور حتی او قدر اولور كندیه ثقلت
ویرر اهل محشر دخی هر بری ادم بله لركه بونلر زیاده
ربوا ایتمشلردر دخی بر روایتده وارد اولمشدر كه
رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه و
سلم معراج كیجه‌سی یدنجی كوكه ایرشدكده
بر قومه اوغرادیكه قرنلری او قدر بیوك و
قرنلرینك ایچنده یلانلر و طشره‌سندن
كورینوردی جبرائیل علیه السلامه بونلر كیملردر
دیو سؤال ایتدوكنده جبرائیل علیه السلام بیورر
دیكه بونلر ربا مالی ییانلردر دخی روایتده
وارد اولمشدر كه ربوا ییمش اوچ بابدر
ایسری اناسی نكاح ایتمش كبیدر دخی مالی
زكاتی كیبدر و ربوادن داخل اولن ... ملكه

ویرنتکم کلام قدیمنده حضرت الله جل شانه
بیورر کما قال الله تبارک وتعالی یمحق الله الربوا
ویربی الصدقات ایمدی عاقل اولوب آخرتک خوفنی
دوشنه لازمدرکه ربوانک احوالرینی بلوب صقنمغه
زیاده سعی ایده بلمک گرک ربوا ایکی قسمدر بری فضل
ایله یعنی زیاده ویرمسیله وقتلنمسیله ایکیسی
ایله بردن اولور وبریسی انجق قتلنمسیله اولور
زیاده سی ربا اولمز ایکیسی ایله بردن اولدیغی
عوضینک جنس ایله قدرده متحد اولسه یعنی
ایکیسی برجنسدن اولسه دخی مکیلات یاخود
موزونات قبیلندن اولسه اول زمان زیاده
سیده حرام وقتلنمسنده حرام اولور بش درهم
گومشی آلتی درهم گومشه صاتسه بونده زیاده
سیده حرام وقتلنمسنده حرام اولور اویله
اولنجه شمدیکی زمانده شایع اولان اوزره برکسه

بنش

غروشه آلتی یاخود یدی
بنش غروش اغرلی گومشدن یاپلمش بر نسنه آلسه
ربوا اولمش اولور دخی ایکی آلتون نه ایکی بچوق
آلتون اغرلی آلتوندن یاپلمش نسنه آلسه ربوا اولور
زیرا آلتونک وگومشک غشی غالب اولمدقجه ویرنده
زیاده سی ربوادر وعمله امکنه اعتبار اولنمز
بو اصل نسنه لرده زیاده سیده وقتلنمسنده حرام
اولور حیله سی بودرکه وزنی بیسنی اولان کمسنه
جمعیسنه آقچه ویرمیه بلکه بر مقدار اوجندن خلاف
جنس اولان بر نسنه ویره دخی یدا بید ویروب آله اگر
ویره جکی آقچه حاضر اولمسه الاجی یاپلمش ایشی
یانینده امانت آله آقچه حاضر ایتدکده عقد ایدوب
یدا بید آلوب ویره هر نقدر مکیلات موزونات
جنسی ایله آلسه گومش ایله گومشدن یاپلمش نسنه
کبی و آلتونله آلتوندن یاپلمش نسنه کبی و باقر ایله
باقردن یاپلمش نسنه کبی و دمور ایله دموردن

بالمثل تنته كبي وبخاسندن ايله بخاسندن ايا بالمثل
تنته كبي بونلرك جميعسنده زياده سيده حرام
وقتلمغمه سيده حرامدر بو خصوصده ناس غافللردر
تنبيه ولجيدر وشولكي زياده سي ربا اولمز انجق
قتلنمسي ربا اولور شكيلاتي موزوناتي خلاف
جنسنه صاتسه يا جودار شونلهني جنسنه صاتسه
جملدن برى بر درهمدن اكسوك التون السه يا خود
بر كيله بغداي ايكي كيله اربه صاتسه جائز ولكن يدا بيد
كركدر قتلنمسي ربادر دخي بش ارشون بزي
التي ارشون بزه صاتسه ينه جائز ولكن يدا بيد
كركدر قتلنمسي ربادر دخي بش يمورطه التي
يمورطيه صاتسه جائز ولكن يدا بيد كركدر قتلنمسي
ربادر دخي كيلده معين اولانك اقلي نصف
صاعدر اما نصف صاعدن از اولني زياده سيله
صاتسه جائز بر اوج بغداي ايكي اوج بغدايه

صاتسه

صاتسه جائز ولكن ينه قتلنمسي ربادر يدا بيد
كركدر بر جنسدن اولان ايله بر جنسدن اولميانى
بلمك لازمدر ياش اوزم نقدر لوني مختلف
اولورسه بر جنسدر لاجرم ياش اوزومي بعضيني
بعضنه بيع ايتمك جائز دكل الا برابر جائز اولور
دخي خرمانك جميعسي بر جنس صايلور نقدر
نوعي مختلف اولورسه دخي سودن هر بر نوع
جنس واحد صايلور اما اكا كورمز بر اخر
المية صاتسك انجق برابر جائز اولور بقر ايله
جاموس بر جنسدندر ايكسندن بريسنك اتني
اخر بيع ايلسن ينه برابر انجق جائز اولور
اما دوه ايله كوزون وقيونك اتلري وسودلري
جنس مختلفدر بونلردن بريني اخره زياده سيله
صاتمق جائز ولكن ينه يدا بيد كركدر دخي دمور
وقلاى وبخاس وتوج خلاف جنسلردر بونلردن

بو بیعی اخره زیاده سیله صاتمه جائز دینلدی
کرکدر بو ایکی ایلک دخی خلاف جنسدر ایلک
ایله بنبه امام یوسف قتنده بر جنسدر زیاده
سیله بیع جائز دکل امام محمد قتنده خلاف جنسدر
زیاده سیله بیع جائز یدا بید اولدقجه وفتوی امام
محمد قولی اوزره در دینی اختیارده تصریح
اولنمشدر دخی بلمک کرکدر که هر نسنه که
شارعدن نص و تصریح اولنمش اوله وزن ایله الوب
صاتلمغه اول وزنی صایلور نقدر ناس وزنک
غیری ایله ده الوب صاترسه ده کوموش ایله التون
کبی و هر نسنه که شارعدن نص اولنمش اوله
کیل ایله الوب صاتلمغه اول کیل صایلور نقدر
ناس کیلک غیریله ده الوب صاترلرسه ده بغدای
کبی ارپه کبی خرما کبی طوز کبی بو التی
نسنه نک ما عداسی عادت وزن ایله ایسه

وزنی

20

وزنی صایلور عادت ناسده کیل ایله ایسه کیل
صایلور ایمدی ناسک اکثری حالا ایشلدکلری
صرف کبی قرض کبی ربودن خالی دکلدر زیرا اقچه
سبوک نقده غروشی اوفق اقچه ایله بوزسه وزنده
برابر کلدر زیادهسی ربوا اولور یدا بید اولمسه
ایکیسندن برسی اول مجلسدن صکره قبض اتسه
جمیعسنی یاخود بعضسنی قالنمسنی بینه ربوا اولور
حیلهسی بودر که وزنده قلیل اولانه خلاف جنس
بر نسنه ضم اتمک کرکدر ولکن ضم اتدکی کندی
ایجون قیمت اولمیان نسنه ایسه بر اوج طبراق کبی
اصلا صحیح اولمز اکر ضم اتدکی زیادهنک قیمتی
قدر اولجق اولورسه صحیح اولور دخی کراهتده
اولمز و اکر ضم اتدکی ازسی اولنسه بر جوز کبی
یاخود بر یمورطه کبی و یاخود بر کاغد کبی صحیح
اولور ولکن مکروه اولور امام محمد رحمة الله

عليه ديديلر كه بوني قلبكده بنجه بولورسن ديديكه
مثل الجبل وَ مجلسده قبض ايدن اقچه صاحبی
كركدر يا خود وكيلی كركدر اما صرافه بر كشه
ايله بر غروش كوندرسه بونده اولجون رسول
اولنلر مجلسده قبض اتسه بنه جائز اولمز
بولار رسولك قبض و تسليمی معتبر دكلدر
اول كوندرن دخی ادنی وكيل اتمك كركدر كه قبض و
تسليمی معتبر اولوب صحيح اوله دخی ثمن صرفده
قبض اتمزدن اول تصرف صحيح دكلدر بر غروش
اوفق اقچه بوزسه اقچه قبض اتمك شرطدر
اول اقچه نك جميعنه يا خود بعضنه
بر شیء الیسه صحيح اولمز بلكه اقچه ايله اول
شيء ايكسی بردن اولغروشه بيع ايدب غروشی
صاحبی غروشی ويره اول شيء ايله اقچه شيء ايله
اقچه صاحبی ويره دخی وزن اولاني التون

كومش

كومش كبی اولچی ايله برابرده صاتسه جائز دكل
معيار شرعيسی اولن وزنه كوره زياده توهمی
اولدغيچون وبنه بغدای بغدايه وزن ايله برابرده
صاتسه جائز دكل معيار شرعيسی اولن كيل ايله
زياده توهمی اولدغيچون دخی بغدای بغدايه يا خود
التونی التونه مجازفه بيع اتسه الن و صاتن
مقدارلرينی بلمسه لر بنه جائز اولمز بقدر واقعده
برابرده اولورسه زيرا عقد وقتنده برابر ايدوكنی
بلمك عقدده صحتنك شرطيدر دخی بلمك كركدر
كه قرض وزن ايله اولمق كركدر كه زياده ونقصان اولميه
اما بر غروشی قرض ويرب اوفق اقچه السه يا خود
اوفق ويرب غروش الميه ير بوادن خالی اولمز حيله شی
بودركه قرض الن ادم قرض ادا ايدكده الدغی اقچه
دن بيكنی اولورسه قرض ويرب اول اقچه الوب
باقی قلان زياده سنی ابرا اتسه صحيح اولور

زیرا آلدوغی مقداری ابرا ایتمش اولور اورزینده قلان
زیاده‌سینی ابرا ایدب اول قرض آلنه هبه ایدب بخمک
جائز اما آلدوغی آقچه‌دن زیاده اولمسه قرض آلنه زیاده‌
سینی هبه ده ایتسه جائز اولمز زیرا مشاعا هبه
ایتمش اولور مشاعک هبه‌سی صحیح اولمز حیله‌سی
بودر که قرض ویرن کندنک ویردکی مثللی آقچه‌یه بر
شی ضمّی ایله صرف ایده بعده قرض آلن اودنجه
ویره یاخود قرض ویرن قرض آلندن قرض ویردکی
آقچه مقابلنده بر شی صاتون آله آلوب
قبض ایتدکدنصکره اول شی اول قرض آلنک کتوردکی
آقچه صنه دخی قرض ویروب آلدقده ازجق
زیاده یوز درهمده سدس درهم کبی ضرر ویرمز
چوق زیاده جائز اولمز یوز درهمده بر درهم
کبی اما یوز درهمده بچوق درهم زیاده بعضلر
کثیردر دیرلر جائز دکلدر دیرلر وبعضلر قلیلدر

جائز

جائزدر دیرلر امدی ربوادن صقنه‌لر آدم اولدر
بودر که هر کسنه‌یه بر سنجه‌لی بر هقه بولنمق گرکدر
بیلمسه بینه قرض ویردکده سنجه ایله طارته ویره
قرض آلن آقچه‌یی کتوردکده بینه سنجه ایله طارته
کتوردکی آقچه‌یی بیننی کلورسه اول مقداری آلوب
باقیسنی ابرا ایده اگر زیاده کلورسه یوقاروده بیان
اولنان وجه اوزره حیله‌سیله عمل ایده دخی قرض
ویرن زمان تعیین ایتمیه اون گون کبی بر آی کبی
زیرا زمان تعیینی ایله دخی [illegible]
ایتمش اولور بو ایسه ربوادر زمان تعیین ایتمک
سوزن ویردکده هر نه زمان که مراد ایدرسه
استیوب آلمق جائز اولور عوام ناس آراسنده قرض
ویرلن آقچه‌یی استیوب آلنجه ثوابی اولمز ایمش
دین سویلدکلری سوزن اصلی یوقدر

فصل

ربوادن احتراز ایچون ایتدکلری معامله که

ادنه حیله دیرلر بعضلر قتنده مکروهدر و بعضلر
قتنده مکروه دکلدر فقهاء عظامك ذکر ایتدکی
حیله شرعیه بودر که جمله دن بری بر سنه یه
اون غروش المق مراد ایتسه اون ایکی یه اقچه مراد
ایدن کمسنه اقچه صاحبنه اون غروش دکر بر متاعی
اون غروشه صاتوب اول متاعی قبض ایده کندی اون
غروشی قبض ایده صکره ینه متاعی بر سنه یه اون
ایکی غروشه صاتون الوب کندینك اون ایکی غروش
بورجی اولور یا خود اقچه ویرمك مراد ایدن
کمسنه بر متاعی اون ایکی غروشه اقچه المق مراد ایدنه
نه بر سنه یه ویره اولدخی متاعی بر اجنبی کمسنه یه
اون غروشه بیع ایده اجنبی متاعی قبض ایتدکدن
صکره ینه اول متاعی ابتدا صاتان کمسنه اون
غروشه بیع ایدوب اون غروشی اقچه مراد ایدن
کمسنه ویره دیو حواله ایده متاع صاحبنه اولا

شور

شور اقچه مراد ایدن اون غروشی الور اون
ایکی غروش بورجی اولور ویرمك کرکدر که معامله
ایتدکی سنه التون و کومش بر قبلندن اولمیه
زیرا التونلی و کومشلی اولان سنه ده ویرسیه
صاتموق جائز دکلدر لکن فرمان شریف صادر
اولمشدر نه اونی اون بر بچقدن زیاده معامله
شرعیه اولنمسون دیو ایدی اونی اون بر
بچقدن زیاده یه ایتمك کرکدر لکن اولدخی
مرتبه معامله شرعیه دن صقنمق لا
زمدر زیرا مکروهدر [illegible]یه نك قولی ترجیح
اولنمشدر و فقهاء عظامدن [illegible] ذکر
ایتمشدر که ایاکم و [illegible] العینه فانها لعینه

مزارعه ده فسادندن صقنمنك
بیاننده در مزارعه یعنی اکنده اورتاقجلق
ایتمك امام یوسف ایله امام محمد قولی اوزره

صحیحدر و مفتی بهٔ اولن بو ایکی امامک قولیدر .
مزارعه ده بذری شرط واردر اولکی یرک زراعته صالح
اولمسیدر ایکنجیسی عاقدینک اهل اولمقدر اوچنجیسی
بر ییللق یا ایکی ییللق تعیین مدت ایتمکدر محمد بن سلمه
دن روایت اولندیکه تعیین مدت ایتمکسزین مزارعه
جائزدر بز[illegible] اوزرینه واقع اولمش اولور .
یعنی بر اکینه عقد ایتمش اولور و فقیه ابو اللیث
دخی بونی اخذ ایدوب دیمشدر که اهل کوفه‌نک
بیان مدت مزارعه [illegible] شرط ایتدکلری انکچوندر
که انلرک قتنده وق[illegible]ارعه متفاوتدر .
ابتداسی انتهاسی مجهولدر اما بزم بلادیمزده
وقت مزارعه معلومدر انکچون جائز اولور
دردنجیسی بودر که بذری کیم یره جکی بیان کرکدر
لکن بعض ائمه بلخدن روایت اولنمشدر که
اگر بر موضعده اولسه که انلر بینلرنده عرف

ظاهر

ظاهر اولسه بذر قنغیسنک اوزرینه اولدوغی
اول موضعده بذر کیمک اوزرینه اولدوغنی بیان
شرط دکلدر بشنجیسی اکیلن بذرک جنسنی
بیاندر ادیه می بغدای می بو شرط اولدوغی قیاسدر
استحسانا [illegible]حی بیان اولنمسی جائز التنجیسی
خارجده شر[illegible] مانع اولمز وجه اوزره نصیبنی
بیاندر بضفیت [illegible] اولمق یا خود تلاثانکه
ایکی [illegible] اولمق [illegible] دخی بو مثللی اولنلردن
اما [illegible] ایکیس[illegible] بریسنه بر قاج معین اولجک
شرط ایلسه یا خود صاحب بذر اولن بذری مقدارنی
الوب باقیسی تقسیم ایتمک شرط ایلسلر یا خود دانه
بینلرنده اولوب صمانی بذر صاحبنک غیریه اولمق
شرط ایلسلر بونلرده مزارعه فاسده اولور
صاحب بذر خارجک عشرنی الوب باقیسی یاری
اولمق شرط ایلسلر یا خود صمانی صاحب بذرک

اولمغی شرط ایلسلر تخم صاچدوغی وقت مستحبدر
ایکی رکعت نماز قلوب وبو دعایی اوقویه • الهی انا
عبدك ضعيف اليك سلمت هذا فبارك لي فيه
دیه • وصلوات کتوره الله تعالی انك اکدوکنی جمله
آفاتدن صقلیه • بو ایکی صورتده جائزدر اکر مزارعه
عقد ایدکلری وقتده ضمانه تعرض ایتمسلر ضمان
ایکیسی بیننده اولور • یدنجیسی بر ایله عامل بیننده
تخلیه کرکدر حتی بر صاحبنك عملنی شرط ایلسلر
مزارعه فاسد اولور • تخلیه بولنمدوغیچون
ایرشمزدن اول اولان عمل صولمق کبی حفظ
کبی عامل اوزرینه در اما ایرشدکدنصکره اولان
عمل دیرمك کبی قلدیرمق کبی سورمك کبی
صورمق کبی حصه لرینه کوره ایکیسنك اوزرینه
در عامل اوزرینه شرط ایلسلر مزارعه فاسد
اولور لکن امام یوسفدن روایت اولنمشدرکه

صحیح

صحیح اولور اصح بودر وفتوا دخی بونك اوزرینه
در مزارعه یدی وجه اوزره در اوچی صحیح
دردی فاسد در بری بر بربنك باقی اخرنك یا خود
عمل بربنك باقی اخرنك یا خود بر وبذر بربنك باقی
اخرنك بو اوچ صورتده صحیحدر • اما بر ایله اوکوز
بربنك • فان كانت الارض لاحدهما وشرط ان
يكون البذر منهما ان شرط العمل على غير صاحب
الارض وشرط ان يكون الخارج بينهما نصفين
كانت فاسدة لانها صاحب الارض يصير قائلا
للعامل ازرع ارضي ببذري على ان يكون الخارج
كله لكن كان فاسدا لان هذه مزارعة بجميع
الخارج بشرط اعادة نصف الارض من العامل
ایکیسنك اوزرینه در عامل اوزرینه شرط
ایلسلر مزارعه فاسد اولور لکن امام
یوسفدن بذر ایله عمل اخرنك یا خود بذر ایله

اوگوز بربنك باقی اجرتی یاخود بذر بربنك باقی
اجرتی • بو درت صورتده فاسددر مزارعه
صحیحه اولورسه حاصل اولن شرط ایتدكلری وجه
اوزره بولشورلر مزارعه فاسده اولورسه
حاصل اولن [illegible] بذرك اولور اگر فاسد اولدیغی
تقدیرجه [illegible] صاحبی ایسه اجرت
عملنك اجرتی [illegible] اگر صاحب بذر عمل
صاحبی اولورسه [illegible] یرنك اجر مثلی ویرر
اجر مثل امام محمد [illegible] بالغا ما بلغ كه هرنه
ایرشورسه لازم اولور امام یوسف كورده
اجر مثل [illegible] حاصل اولاندن كندیته دوشجك
قدردن زیاده اولمز مزارعه فاسده ده
اولسه بذر صاحبنك اولدیغی تقدیرجه حاصل
اولاننك كلیسی كندیه طیب اولور • اما بذر
عاملك اولدیغی تقدیرجه فاسد اولسه عامل

تصدق

تصدق ایده بذردن ویرین اجرتنك مقدارندن
زیاده یعنی مزارعه عقد ایتدكدنصكره عامل
رجوع ایدب اوتانجلو اثیم دیسه عامل جبر
اولنور • اما صاحب بذر رجوع ایتسه جبر اولنمز
صاحب بذر رجوع ایتدكده عامل یری سوروب ایكش
اولسه صاحب بذر برنسنه لازم كلمز اما دیانة برنسنه
ویروب عاملی راضی قلمق گركدر • دخی اكیلدكدن بعد
موت ایله مزارعه باطل اولور لكن علی طریق الاستحسان
اولدیغی اوزره قاج سنه یه عقد مزارعه ایلسه لرده
اكیلندكدن صكره اكین بجدكدنصكره اولنسه ایدی
اولسه اكین قالمقده دكین عقد مزارعه باقی
اولنور طرفینك حصه رعایت اجلیچون باقی
قالورسه لر دخی باطل اولور ضرورت اولمدیغیچون
خاتمه كسب خبیث اولانلری بیان ایدر اولا حیوانات ده
[illegible] كلنی دیشوسه جكوبده برنسنه اولور كسب

خبیثدر جائز دکلدر زیرا منهیدر دخی بر عورتك
ولیسی اولن عورتی اخره تزویج ایدب باشلق نامی
ایله بر نسنه المق کسب خبیثدر رشوتدر جائز
دکلدر رشوت ایسه حرامدر لکن جائز اولدیغی
اول زماندر که عورتك ولیسی اول نسنه یی ایستسه
ده السه یاخود الن ادم اول نسنه یی ویرمسنجه
عورتی تزویج اتمدکی بلسه ده رضاسی یوغیکن
ویرسه ده اما الن ادم کندی رضاسیله ویرسه که
فرضی اول نسنه یی ویرسه اولور ولی اولن اصلا
بر نسنه ریجا ایتمسه هدیه اولمش اولور
جائز اولور دخی قاضیلرن و حاکملرك و بولرك
قپوسنده مصلحت کورنلرن رشوت طریقیله
الدقلری کسب خبیثدر حرامدر زیرا قاضی
اجرت کتابت که غیری المسه اول مقدار کتابه
هر نه که الورسه قاضی دخی اول مقدار المق

جائز

جائز بوندن زیاده سی رشوت اولمش اولور
بیترسه حکمدن اول اولسون بیترسه حکم
اولسون کرکسه حق ایله حکم ایتسون کرک خلاف
حکم ایتسون لکن رشوت الوبده مقابله حکم ایلدکی
صورتده حکمی نافذ اولورمی اولمازمی اختلاف
اولنمشدر رشوتی ویرن خلاف ایش ایچون اولور
ویرنده النده دخی ایکیسنك ارا سنده واسطه
اولنده ملعوندر نتکم حدیث شریفده وارد
اولمشدر که عن ابی هریرة رضی الله عنه قال
لعن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
الراشی والمرتشی والرائش الذی یمشی
ویرن او ویرنده ظلم دفع ایچون اولور دخی
رشوتسز ظلم رفع اولمز اولسه ویرنه ضرر
یقدر ضرورت اولدیغیچون اما النه حرامدر
لعنته داخلدر زیرا مسلماندن ضرری رفع

هر که بو دعایی کونده اوچ کز اوقو
اوقدیغنی و اشتدیکونی اوبو
اللهم اجعل نفسی مطمئنة تؤ
بلقائك وتقنع بعطائك وتر
بقضائك
ودخی بقاء ایمانه متعلق دعالر
اللهم ربنا اتنا فی الدنیا حس
وفی الاخرة حسنة وقنا عذا
دیکر دعا
ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و
لنا من لدنك رحمة انك انت الو
دیکر
رب توفنی مسلما والحقنی بال
دیکر
رب اجعلنی مقیم الصلوة و
ومن ذریتی ربنا وتقبل دعاء
ربنا اغفر لی ولوالدی وللمؤمن
یوم یقوم الحساب
دیکر
ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا انك
علی کل شیء قدیر دیکر
اللهم یا مقلب القلوب ثبت قلو
علی دینك وطاعتك ودخی
کون اوچ کره اوقیه رضیت بالله ر
وبالاسلام دینا وبمحمد علیه الص
والسلام نبیا

اتمك واجبدر وواجبي شالمك ايچون مال المق جائز دكلدر
اكل بالباطل اولمش اولور وقد قال الله تبارك وتعالى
لا تأكلوا اموالكم بينكم بالباطل دخي حيله ايله خلقك
مالني يمك بودخي كسب خبيثدر واكل بالباطلدندر
انككبي كه بر كمسنه كندي نفسنده صالح اولميادة
خلقه صورت صلاحده كورنه خلق صالح زعمي
ايله انكا بر نسنه ويره لر اكر نفس امرده حالني
بلسلر انده نفرت ايدب بر نسنه ويرمزلر دي بويله
وجهله خلقك مالني المق حرامدر اكل بالباطلندندر
دخي بر كمسنه اهل علم باخود علوي باخود فقير باخود
صاحب كرامت شيخ ظن ايله بر نسنه ويرسه
نفس امرده بويله اولمسه بو وجهله دخي اخذ
اتمك حرامدر اكل بالباطلدر دخي بر كمسنه دن
بر جماعت ايچنده بر نسنه استسه اول كمسنه
دخي اول جماعتدن اوتانسده ويرسه ده باخود

خوف

اللهم يا لطيف اسئلك اللطف فيما جرت
... ديكوهر بار بوني چوق اوقيه
... لله على التوفيق واستغفر الله من كل
... الحمد لله على كل حال دخي غنا حال
... بوني اوقيه ان الله هو الرزاق ذو القوة
... يا كافي يا غني يا فتاح يا رزاق يا كريم
... يا لطيف يا حبيب ... اللهم اكفني بحلالك
... واغنني بفضلك عمن سواك ...
... لما انزلت الي من خير فقير ...
... ايچون بو دعاء چوق اوقيه ... الوجوه
... دخي بو دعاء چوق اوقيان كمسنه
... زحمتدن ومشقتدن امين
... حق تعالينك ... لطف ... دخي
انعام واحسانه مظهر اولور اللهم
... العفو والعافية في الدين والدنيا
... دخي بو دعاء اوقيان ... باخي
... اللهم احسن ما
... الامور كلها واجرنا من
خزي الدنيا وعذاب الاخرة بو
اوقيه اللهم ارزقني طيبا
واستعملني صالحا

خوف ايتسه كه ويرميسه ذم ايدب هجو ايدر عرضني
حفظ ايچون بر نسنه ويرسه بو وجهله دخي المق
حرامدر اكل بالباطلدندر دخي قوت يوميه سي
اولن سؤال طريقيله بر نسنه كسب اتمك باخود
ان احتياجي ويرسه چوق نسنه اويمق بودخي
كسب خبيثدر جائز دكلدر دخي فالجيلق ونجمه
جيلق ايديدب بر نسنه كسب اتمك دخي كسب خبيثدر
جائز دكلدر زيرا حديث شريفده وارد اولمشدر
كه ليس منا من تطير او تطير له او تكهن او
تكهن له او سحر او سحر له ومن اوتي كاهنا
فصدقه بما يقول فقد كفر بما انزل على محمد صلى
الله تعالى عليه وسلم يعني بر كمسنه قوش
اوچمسي كبي بوشلي بر نسنه ده شوم طوتسه
باخود كندي امور اشنده اخر كمسنه كندي ايچون
شوم طوتسه باخود بر كمسنه فال اچسه

يدكمه علما مجلسنه كلمه
ودوستنه ... بو
... اوقيه على ... او
... اللهم ذكرنا
ما نسينا وعلمنا منه ما جهلنا
وارزقنا تلاوته اناء الليل
والنهار واجعله لنا حجة
العالمين

یا حود فالجیه کندی ایچون قال اجدرسه یا حود
سحر ایتسه یا حود آخر کمسیه کندی نفعی ایچون سحر
ایدرسه اول کمسنهلر بزم بلوکمزدن خارجدر دیمک
اولور دخی بر فالجیه وارسه اول فالجینک
غایبدن سویلدیکنی تصدیق ایلسه اول کمسنه
کافر اولور حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمک
اوزرینه اینن قرآنی انکار ایتمش اولور دخی بالغ
اولمیان کوچوک اوشاجوقلرک کسبیندن و مالندن
برنسنه المق جائز دکلدر الا مکر کم اناسی و باباسی
محتاج اولهلر بو ایکیسنه جائز اولور حتی کوچک
اوشاقی مباح اولان صودن بردوق ایله صو
کتورسه اناسی باباسی غنی اولسهلر اولور
اول صودن ایچمک جائز دکلدر اشباه نظائرده
احکام صبیان بابنده واقع اولدیکی ولو ملأ
صبی کوزاً من حوض ثم صبه فیه لم یجعل لاحد

ان یشرب منه دخی واقع اولدیکی واذا اهدی للصبی
شیء وعلم انه له فلیس للوالدین الاکل منه لغیر
حاجة دخی شرعه شرحنده اختیاردن نقلا
واقع اولمشدرکه واذا ملأ الصبی الکوز من
ماء الحوض لانه خلطه ملکه بالماء المباح ولا یمکن
تمیزها وکذا لو جاء الصبی بالکوز من ماء
مباح لا یحل لابویه ان یشربا منه اذا کانا
غنیین لان الماء صار ملکه بعد الاخذ ولا یحل
لهما الاکل من ماله من غیر حاجة انتهی دخی یتیمی
اجرتسز استخدام ایله جائز دکل نقد قرنداشیده
اولورسه و معلمده اولورسه الا اناسنه جائز
بو دخی خوجهسی شریکی جائزدر کتوردیک ایچون
صالسه جائز بو مضمون دخی اشباه نظائرده
مسطوردر استخدام الیتیم بلا اجرة
حرام ولو للاخ والمعلم الا للام وفیما اذا

80

ارسله المعلم لاختصار شريكه كما في القنية انتهى
لكن يتيم اولمسه ده باباسى اولسه باباسى
كوجك اوشاغى صنعته ويرديده بوكه صنعت
اوكرت بودخى سكا خدمت ايتسون ديمك جائز
اولور بو مضمون درر غرر ده مسطوردر
وذكر شمس الائمة في كتاب الوكالة للاب ان يعير
ولده الصغير وليس له ان يعير ماله قال تاويله
اذا كان ذلك في تعلم الحرفة بان دفعه للاستاد ليعلمه
الحرفة ويخدم استاده اما اذا كان بخلاف ذلك
لا يجوز كذلك في الفصول انتهى بنده بو مسئله
دن دخى ظاهر اولن بوكه صنعت ويردكى استادى
دخى خدمت ايتدرر ولكن كتوردكى صويى
ايچمك جائز دكل زيرا صوى مباح اولن صودن
المق ايله اوشغك ملكى اولور اوشاغك
ملكينى كنديده اخره ويرمك جائز دكل باباسى

ويرمك

هذا سؤال دینیّه

اسلام ایچنده اولان کشیه لازم اولان سؤال لردر ذکر اولنور
اگر ار واگر عورت صفت ایمانی وصفت اسلامی بلمسه دینی
بتون اولماز کرك قول اولسون کرك قراوش اولسون
صورسلر مسلمانمسین جواب ایت الحمد لله صورسلر الحمد لله
دیمکدن سن ایت حق تعالی حضرتنه شکر دیمکدر صورسلر
حق تعالی نیجه بلورسین ایت حق تعالی بردر شریکی نظیری
یوقدر اولی آخری یوقدر بر شیئه بکزمز وبر شیء اکا
بکزمز یمز ایچمز مکاندن منزه تکوّیدر صورسلر حقك
برلکینه دلیلك وارمیدر ایت ایکی وجهیله دلیلم واردر
بری نظر ایله بری عقلیله اما نظر ایله اولان دلیل بودرکه
قوله تعالی قل هو الله احد الله الصمد لم یلد ولم
یولد ولم یکن له کفواً احد برلکینه دلیلدر اما
عقلیله دلیل بودرکه جمیع اشیالکم واردر بر برینه بکزمز
جمله‌یی اندن تکریدر لا شریك له له الملك وله الحمد وهو

علی

علی کل شیء قدیر صورسلر کندنی بلورمسین ایت کندنی یخسول
واولملو وفانی بلمك گرکدر زیرا کندنی بلدی الله بلدی
کندنی بلمدی الله بلمدی رحمتین بولمیوب آخرته محروم
کتدی صورسلر ایمان قچدر جواب ویرکیم ایمان بشدر صورسلر
ایمان

صفت ایمان ندر جواب آمنت بالله
وملائکته وکتبه ورسله والیوم الآخر والبعث بعد الموت
وبالقدر خیره وشره من الله تعالی ایمان دیدیکمز بودر
صورسلر ایمانك نوری ندر ایت طغرو سویلمکدر صورسلر
ایمانك حرامی ندر ایت یالان سویلمکدر صورسلر ایمانك دیبی
ندر ایت تقویدر صورسلر ایمانك بیرغی ندر ایت ادب
وحیادر صورسلر ایمانك قلبی ندر ایت اخلاصدر صورسلر
ایمانك یری قنده‌در ایت مؤمنك قلبنده‌در صورسلر اسلام
نوری ایت اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً عبده ورسوله

ایمان سنده میدر سن ایمانڭه مسین ایت ایمان
برنم صفتمزدر صورسڭز دلیلك وارمی محمد حق رسول ایدیکنه
جواب ایکی وجهله دلیلم واردر بری نظر ایله بری عقلیله
اما نظر ایله اولان بودرکه قوله تعالی وما محمد الا رسول
عقلیله اولان بودرکه پیغمبر علیه السلام بر معجزه ایله اشارت
ایلدی آی ایکی پاره اولدی ومعراجه چیقدیغی وقت آیاغنی
بصدیغی طاش بیله یوروردی دخی خرمای دکدیغی وقت یمش
ویردی بونکر امثالی دلیلدر که حق رسول ایدیکنه امنّا
اون ایکی شرطدر الله بر بلمکدر خلق ایله ایو دیرلمکدر
ابدست المقدر بش وقت نماز قلمقدر زکوة ویرمکدر اوروج
طوتمقدر کافره قلیج اورمقدر حق تعالینڭ امرینی دوتوب
نهیندن اجتناب اتمکدر مسلمانلغه ادین صقلمقدر مسلمانلره
شفقت ایلمکدر شرط ایمان بونلردر وبودین ایمان اسلام
هو الانبیادر یعنی حق تعالی امر اتدیکین طوتمقدر که امر
معروفدر اڭا شریعت دیرلر ونهی اتدیکندن صقنمقدرکه

اول

اول حرامدر وکنا هدر صورسلر ایمان کتورمك فرض
سن ایتکم اول ایمان کتورمك فرضیدر تکرار کتورمك
وهر ایشی شریعتله ایشلمکدر صورسلر ایمان ندر ایت
ایمانڭ کمالی بودرکه تکریده اقرار وملکلره وکتاب
وپیغمبرلره وانبیالره واولیالره وقیامت کوننه حشر
ونشره جنته وجهنمه اقرار واعتقاد اتمکدر وهر
سویلرسه خیر سویلیه انڭ ایمانی کاملدر بونلره اقرار
اتمیوب امر معروف اولمسه منافقدر ایمان اسلام دیدیکمز
انقیاددر صورسڭز کیمڭ ملتندنسین ایت ابراهیم پیغمبر ملتندنیم
صورسڭز کیمڭ امتندنسین ایت محمد رسول الله امتیندنیم
صورسلر مذهب قلیدر ایت دردر امام شافعی امام
مالکی امام حنبلی امام اعظم حضرتلری صورسلر کیمڭ
مذهبندنسین ایت امام اعظم ابو حنیفه کوفی
مذهبندنم صورسلر امام اعظم مذهبنی کیمدن طوتدی
ایت امام حماددن حماد امام علقمه‌دن علقمه امام

ابرهیم امام عبدالله دن عبدالله ابن مسعوددن
دا امام تحفیدن تحفی امام عبدالله دن عبدالله خاتم الانبیاء
المصطفی دن محمد علیه السلام ابرهیم پیغمبردن ابرهیم
بر جبرائیلدن جبرائیل میکائیلدن میکائیل اسرافیلدن
اسرافیل عزرائیلدن عزرائیل حضرت رب العالمین دن جل
جلاله ولا اله غیره صورسلر تکرك کیمدر ایت جمیع عالمی یوقدن
وار ایلین الله صورسلر پیغمبرك کیمدر ایت آخر زمان پیغمبری
محمد مصطفی در صورسلر دینك نه دیندر ایت دینم اسلام
دینیدر صورسلر علمك نه علمدر ایت علمم قرآن عظیمدر
صورسلر کوکدن قاچ کتاب اندی ایت درت کتاب اندی
ویوز صحف اندی توریة موسی یه انجیل عیسی یه
زبور داوده فرقان محمد مصطفی علیه السلامه اندی
هر کیم بو کتابلری انکار ایلسه کافر اولور صورسلر ایمان
اسلام شریعت دین ندر جواب ویره جك آدم کرك
ار اولسون کرك عورت کرك قراوش اولسون

ذکر

93

ذکر اولندیغی کبی جواب ویرمك کرك بلمدیرسه کافر
اولور اگر عرب لسانی اوزره جواب ویرمزسه البته ترکی
لسان ایله جواب ویرمك کرك یعنی دیلم ایله اقرار و کوکلم
ایله ایناندم که الله بردر اورتاغی و وزیری و نظیری یوقدر
اوغلی و قزی یوقدر کمسه دن طوغمدی و طوغرمدی
یمز ایچمز یتماز اویوماز دورمز اوتورمز برشئ بکزمز
و برشئ اکا بکزمز دیو جواب ویرمك کرك ودخی کشیه
لازمدر که شرائط اسلامه عمل ایدوب بش وقت نمازی
قلمق کرك و حجه واره قادر اولور ایسه و غسل اتمك
کرك و غزایه وارسون اما غسل ایکی درلودر بری
حقیقدر بری حکمیدر اما غسل حقیقی اولدر که اگر
اردن و عورتدن منی شهوتیله کلسه کرك اویور کرك
اویانق اولسون غسل واجب اولور یاخود ارکه عورت
اوینارکن ذکر عورتك فرجنه کیرسه اما انزال اولمسه
ایکیسنه دخی غسل واجب اولور و عورت اوغلان

لوغ ردقده قرق کوندن صکره غسل واجب اولور دخی عورتك
حیض قانی دوردقدن صکره غسل واجب اولور اما
غسل حکمی اولدرکه اویقودن اویانسه دوننده یاش
بولسه احتیاطا غسل لازم اولور صورسەلر غسل قچدر
ایت اوندر دوردی فرضدر دردی دخی سنتدر بری
مستحبدر بری واجبدر فرض اولان غسل جنابت
غسل جماع غسل نفاس حیض غسل اما سنت اولان
غسل جمعه وبیرام واحرام کردکده واجب اولان
غسل میت در مستحب اولان کافر ایمانه کلدکده
غسل در اما غسلك فرض اوچدر اول اغزین یو
اوچ کره بورننه صو ویرمکدر اوچ کره کوده سین
یومقدر دخی نماز ایچون ابدست المقدر غسلدن
صکره ایکی رکعت نماز قلمقدر صورسەلر مذهب ندر
ایت حق تعالی حضرتنه کیدن طوغری یولدر امام
ابوحنیفه ایدر هر کیم بو مسئله لری بلمسه اما ملتفی

جائز

جائزدر کلدی مثلا صورسەلر نمازی کندین ایچمی قلاردسین
یوخسه بزم ایچونمی قلاردسین جواب ویره که کندم ایچون
قلاردم سزك ایچون نیت ایدرم صورسەلر بزم سکا اویارز
سن کیمه اویارسین جواب بن سلف انبیا اماملرینه
اویارم بزم امامز سزسین سنك امامك کیمدر جواب
بنم امامم محمددر علیه السلام بزم نمازمز سنکله تمام اولور
سنك نمازین کیملهله تمام اولور جواب بنم نمازم علمله
تمام اولور قبله دخی بشدر امام دخی بشدر
تنم امام محرابدر جانم امام قرآندر کوکلوم امام
محمددر علیه السلام فهمم امام جبرائیلدر عقلم
امام میکائیلدر قبله تنم قبله سی کعبه در جانم
قبلەسی بیت المعموردر فهمم قبلەسی کرسیدر کوکلم
قبلەسی عرشدر عقلم قبلەسی الله در
صلوة الرؤیة النبی علیه الصلوة والسلام فی الواقعة
وصیت الملوك اداکوکتابیدر کنوز مسکه حضرت سرور صلی الله علیه وسلم

بيورمشكه بر كمسنه بني واقعه ده كورمك دلرسه جمعه كيجه سي سننده
ايكي ركعت نماز قلسين بر فاتحه و اون بش اخلاص نمازدن
فارغ اولنجق يوز كره صلوات ويره اول كيجه بني واقعه ده
كوره مزسه بو نمازه هر جمعه كيجه سي مشغول اولسون اما ابدستلو
قبله يه قرشو ادبله ياتمق كرك اكر بر كمسه بو نمازه مشغول
اولسه لكن بني واقعه ده كوره بيلسه حق سبحانه وتعالى
اول كشينك جميع كچمش وكلجك كناهن يرلغدقدن صكره
اون ايكي بيك كره قرآن ختم ايتمش ثوابن ويره وقيامت كونن
صونكرلغين واچلغين دفع ايده ودنيا دكلو غمي وغصه سي واوليه
دفع ايده وبر ييله دك كناهي يازلميه وسكرات موت اسان اوله
واول ييل ايچنده اولسه شهيد اوله نقدر حاجت ديلرسه روا
اوله ونه دكلو بورجي وار ايسه اوده نه وقبر عذابن كورميه
ودنيادن چقيجه رضوان كندي اليله جنت شرابن ايچرمينجه
وبني تن كوزيله كورمينجه اولميه ددي نصاب الاخبارده
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورمشكه بر كمسنه

بر حستيه بر كون بر كيجه خدمت ايلسه حق تعالى جل جلاله اول كشي قيامت كوننده
ابرهيم خليل الله جوارنده حشر ايليه وصراطي شمشك يلابي كبي كچه
وحسته اولب صبر ايلين كناهندن چقه طوغدغي كون كبي اولردي
وسنت بودر كه حستنك خير دعاسين الاسين زيرا حسته نك دعاسي
ملك دعاسي كبيدر وحستنك قتنده خير سويليه وحسته يه شفا
دعاسين اوقيه حديثده كلمشدر كه بر كمسنه حستنك اوزرنه بو دعايي
كره اوقيسه وعده يتمشدكلسه البته شفا اول دعا بودر
اسئل الله العظيم رب العرش العظيم ان يشفيك
وبو دعاء دخي اوقيه اعوذ بعزة الله وقدرته من شر رمضانده
هر كيجه يوزين كوكه طوتب اون كره بو دعاء اوقيه الله تعالى رحمتله
نظر ايليه الله لا اله الا هو الحي القيوم القائم على كل نفس
بما كسبت قدر كيجه لرنده اوقيجق دعا بودر اللهم انك
عفو تحب العفو فاعف عني هر بيلك حق ايمان
تفصيلي اون ايكيدر تكريم الله تعالى حجة دليلم
الحمد لله رب العالمين قل اعوذ برب الناس ملك الناس
اله الناس پيغمبرم محمد المصطفى حجة دليلم وكفى بالله شهيدا

محمد رسول الله وما ارسلناك الا كافة للناس وما
محمد الا رسول دينم دين اسلام حجة دليلم ان الدين
عند الله الاسلام دينا كتابم قرآن عظيم حجة دليلم
الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين الحمد لله الذي
انزل على عبده الكتاب قبلهم كعبۀ شريف حجة دليلم
فول وجهك شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا
وجوهكم شطره اعتقادم مذهبم اهل سنت والجماعت
حجة دليلم وان هذا صراطي مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا
السبل فتفرق بكم عن سبيله ذلكم وصيكم به لعلكم
تتقون عملده مذهبم امام اعظم حجة دليلم يا ايها
الذين امنوا من يرتد منكم عن دينه فسوف يأتي الله
بقوم يحبهم ويحبونه اذلة على المؤمنين اعزة على
الكافرين ذريتم حضرت آدم حجة دليلم واذ
اخذ ربك من بني آدم من ظهورهم ذريتهم واشهدهم
على انفسهم الست بربكم قالوا بلى شهدنا ان تقولوا يوم

القيمة

القيمة انا كنا عن هذا غافلين ملتم ملة اسلام حجة دليلم
ان الله اصطفى لكم الدين فلا تموتن الا وانتم مسلمون امت
محمدتم حجة دليلم كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر وتؤمنون بالله مؤمنم حقا
حجة دليلم اولئك هم المؤمنون حقا مسلمانم الحمد لله حجة
دليلم يمنون عليك ان اسلموا قل لا تمنوا علي اسلامكم بل الله
يمن عليكم ان هديكم للايمان ان كنتم صادقين تكرينك برلكنه
وارلغنه حجة دليلم فاعلم انه لا اله الا الله قل هو الله احد
الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد
والهكم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحيم تجديد
ايمان توركه يا رب اگر بندن كفر وشرك صادر اولديسه
توبه ايتدم ورجوع ايتدم دين اسلام قبول ايتدم پيغمبريم محمد
صلى الله عليه وسلم سنك جانبندن هر نه كتوردي خبر
ويرديسه سنك مرادك شريفك اوزره ايناندم امنا وصدقنا
دلم ايله اقرار ايلدم قلبم ايله تصديق ايتدم اشهد ان لا اله

الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله تجدید نكاح توركه
اللهنك امری اوزرینه ورسول اللهنك سنتی اوزرینه امام
اعظم مذهبی اوزرینه خاتونمی نفسیمه وردم بن دخی الدم
قبول ایتدم دعاء توفیق الحمد لله على التوفیق واستغفر الله من
كل تقصیر شرایط ایمان التی شیدر امنت بالله وملئكته
وكتبه ورسله والیوم الاخر والبعث بعد الموت وبالقدر
خیره وشره من الله تعالى شرایط اسلام ودعاء اسلام
بشدر رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد رسولا
نبیا وبالقران اماما وبالكعبة قبلة وبالصلوة والصوم
والحج والزكوة فریضة وبالمؤمنین اخوانا وبالصدیق
والفاروق وذی النورین والمرتضى ائمة رضوان الله تعالى
علیهم اجمعین صفات ذاتیه التیدر الله موجود بوجوده
حجة دلیلم فاعلم انه لا اله الا الله قدیم بقدمه حجة دلیلم
والهكم اله واحد مخالف للحوادث حجة دلیلم لیس
كمثله شیء قائم بنفسه حجة دلیلم والله غنی عن العالمین

صفات

صفات ثبوتیه سكزدر الله حی بحیاته حجة دلیلم الله لا اله
الا هو الحی القیوم عالم بعلمه حجة دلیلم وهو على كل شیء قدیر
سمیع بسمعه حجة دلیلم وهو السمیع العلیم بصیر ببصره
حجة دلیلم انه بكل شیء بصیر مرید بارادته حجة دلیلم وكلم
الله موسى تكلیما مكون بتكوینه حجة دلیلم الله خالق كل
شیء نمازك فرضلری اون ایكیدر حدثدن طهارت حجة
دلیلم یا ایها الذین امنوا اذا قمتم الى الصلوة فاغسلوا وجوهكم
وایدیكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم وارجلكم
الى الكعبین نجاستدن طهارت حجة دلیلم وثیابك فطهر
ستر عورت حجة دلیلم یا بنی ادم خذوا زینتكم عند كل
مسجد استقبال قبلة حجة دلیلم فول وجهك شطر
المسجد الحرام وحیث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره وقت
صلوة حجة دلیلم فسبحان الله حین تمسون وحین
تصبحون وله الحمد فی السموات والارض وعشیا وحین
تظهرون نیت صلوات حجة دلیلم مخلصین له الدین

تكبير افتتاح حجة دليلم وذكر اسم ربه فصلى قيام صلوة
حجة دليلم وقوموا لله قانتين اى خاشعين قراءت قرآن
حجة دليلم فاقرؤا ما تيسر من القرآن ركوع وسجود
حجة دليلم يا ايها الذين آمنوا اركعوا واسجدوا واعبدوا
ربكم وافعلوا الخير لعلكم تفلحون قعدهٔ اخير حجة
دليلم فاذكروا الله قياما وقعودا وعلى جنوبكم غسل الوجه
يوزين يومق غسل اليدين قوللرين يومق مع المرفقين
ومسح الرأس باشنه مسح اتمك وغسل الرجلين مع
الكعبين اياقلرين طوبوقلريله وارنجه يومق حجة دليلم يا ايها
الذين آمنوا اذا قمتم الى الصلوة فرايض الغسل اوچدر
المضمضة اغزن يومق والاستنشاق وغسل ساير البدن
دڭزين يومق فرايض التيمم اوچدر نيت اتمك اكى اللرين يره
اوروب يوزينه مسح اتمك بر دفعه دخى اللرين يره اوروب
قوللرينه مسح اتمك حجة دليلم فان لم تجدوا ماء فتيمموا صعيدا
طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم رمضان ييمكى ايچمكى ترك

اتمك

اتمك وجماع ترك اتمك حجة دليلم شهر رمضان الذى انزل
فيه القرآن هدى للناس وبينات من الهدى والفرقان فمن شهد
منكم الشهر فليصمه فرايض الحج اوچدر نيت اتمك جبل عرفاتده
وقفه دورمق وطواف زياده اتمك حجة دليلم من استطاع
اليه سبيلا زكوتك فرضى بردر نيت اتمك حجة دليلم اقيموا
الصلوة واتوا الزكوة انساب محمد عليه الصلوة والسلام محمد بن عبد
الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف انساب امام اعظم
رحمة الله عليه نعمان بن ثابت بن طاوس بن هرمز بن نوشيروان
پيغمبر حقنده واجب اولان صفاتلر در
صدق پيغمبرلر صادقلردر
امانت پيغمبرلر امينلردر
عصمت پيغمبرلر معصوملردر
تبليغ پيغمبرلر امر ونهى خلقه اولاشدرر
پيغمبرلر حقنده محال اولان صفاتلر
كذب خيانت عدم عصمت كتمان جائز اولان صفاتلر
مرض صداع وجع سعال زكام قلت علت مصيبت موت
قتل نفى ضرب اهل سنت وجماعتك علامتلرى واعتقادلرى
اوندر اوّلكيسى بش وقت نمازى وجمعه وبيرام وتراويح
نمازنى جماعتله قلمق ايكنجيسى نمازلرى هر مؤمنه اوويوب اردنه

قولی صالح اولسون فاسق اولسون اوچنجی اهل قبله یی برکناه
سببیله ایماندن چقریب تکفیر ایتمك دردنجی یوز یکرمی درت بیك
اصحاب خیر بله اکمق رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بشنجی
خیر وشر الله ك تقدیریله اولوب قولك اختیاریله اولدوغنه
التنجی دین اسلام نه شك شبهه ایتموب ایماننده مستدل اولوب
مقلد اولمق مقلدك ایمانی صحیحدر یدنجی پادشاه دین اسلام
قرشو قومیوب شرع امرینی طوتوب قلیچ چکمیوب امامه ابانوب
اولوا الامره اطاعت ایتمك سکزنجی شرع شریف وشریعت مطهره یه
تسلیم اولوب امر دینده برکمسنه ایله مجادله ایتمك طقوزنجی
سفرده وحضرده مستلری اوزرینه مسح ایتمك امام اعظم
حضرتلری سوزلری بونلردر هر بریسی کیسنك اولسه اهل سنت وجماعتدن
اولمز عشره مبشره ابوبکر رضی الله عنه عمر رضی الله عنه
عثمان رضی الله عنه علی رضی الله عنه طلحه زبیر عبد الرحمن
بن عوف سعد بن وقاص سعد بن زید ابو عبیده بن الجراح
ازواج مطهره سوی خدیجه عائشه حفصه سوده

صفیه جویریه میمونه ام سلمه ام حبیبه زینب
اولاد رسول الله علیه السلام قاسم عبد الله ابرهیم فاطمه
رقیه زینب ام کلثوم اسما انبیا فی القرآن
آدم ادریس نوح هود صالح ابرهیم اسمعیل
اسحق یعقوب یوسف موسی هرون لوط
شعیب زکریا یحیی عیسی داود سلیمان الیاس
الیسع ذا الکفل ذو القرنین محمد علیه السلام
ائمه اربعه امام اعظم (نعمان بن ثابت) امام شافعی (محمد بن ادریس) امام مالك
امام حنبلی (احمد بن حنبل) مخلفات رسول الله مصحف شریف
سجاده خرقه تسبیح مسواك طراق عصا
ابریق نعلین حصیر قفتان تکیه ساریق
هر کیم بو مخلفات رسول الله نظر ایلسه کوز آغری سندن باذن الله
تعالی امین اولکه